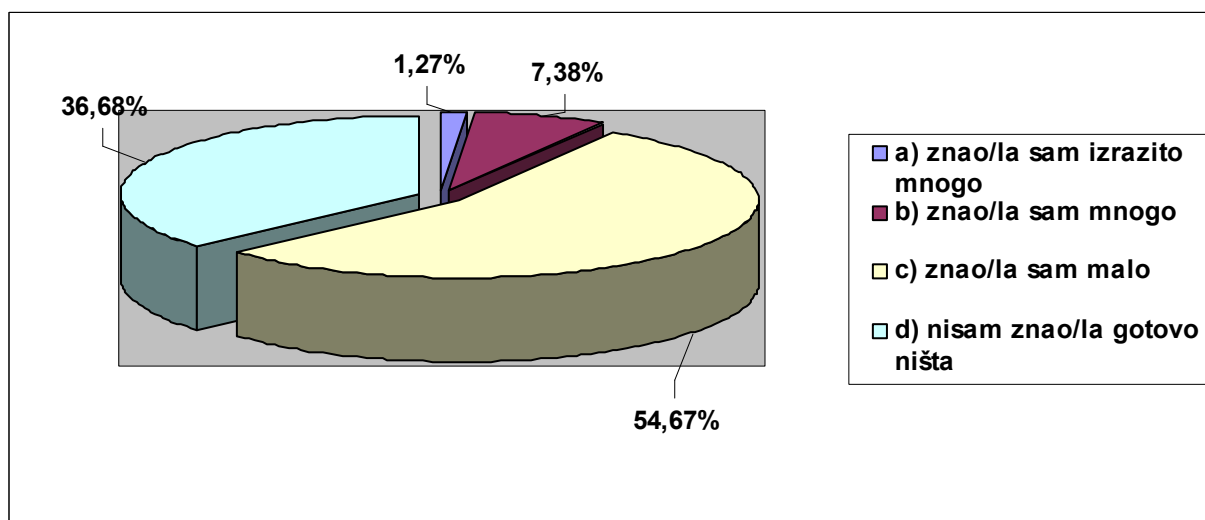

Rezultati ankete o provedbi Bolonjskog procesa na Sveučilištu u Splitu

Upitnik o provedbi Bolonjskog procesa proveden je na 12 fakulteta odnosno sveučilišnih studijskih centara Sveučilišta u Splitu (Pravni fakultet, Filozofski fakultet, Fakultet prirodoslovno matematičkih znanosti i kineziologije, Ekonomski fakultet, Sveučilišni studijski centar za studije mora, Umjetnička akademija, Kemijsko-tehnološki fakultet, Sveučilišni studijski centar za stručne studije, Pomorski fakultet, Građevinsko-arhitektonski fakultet i Medicinski fakultet), a obuhvaćeno je 868 studenata 2. godine studija.

Slika 1. Razina upoznatosti s postavkama Bolonjskog procesa pri upisu

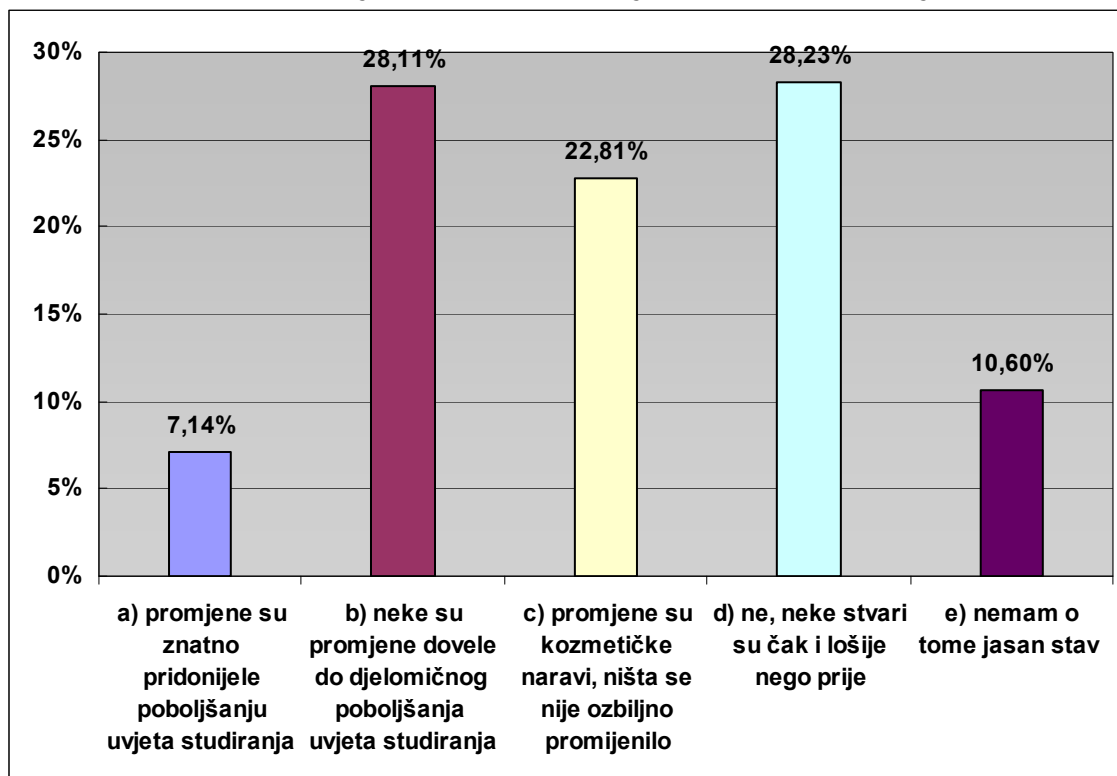
Rezultati prikazani na slici 1. prikazuju kako većina ispitanih studenata 2. godine Sveučilišta u Splitu, njih više 90 %, pri upisu na studij bila slabo upoznata s Bolonjskim procesom („znao sam malo“ i „nisam znao gotovo ništa“). Tek manje od 10 % studenata bila je upoznata s Bolonjskim procesom.

U Tablici 1 može se vidjeti iz kojih izvora su se studenti 2. godine informirali o Bolonjskom procesu. Rezultati prikazuju da studenti kao izvor svojih informacija o Bolonjskom procesu najčešće navode neformalne razgovore s kolegama i obitelji te javne medije. Uz ponuđene izvore za informiranje, pod nešto drugo, studenti su najčešće odgovarali da informacije o Bolonjskom procesu dobivaju u razgovoru s profesorima na nastavi, u referadi i od dekana fakulteta.

Tablica 1. Način informiranja o Bolonjskom procesu	postotak
profesionalno savjetovanje u srednjoj školi	1,38
posjet službi profesionalnog usmjeravanja Zavoda za zapošljavanje na sveučilišnim smotrama i danima fakulteta	0,12
na web stranicama Sveučilišta i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta	8,18
u studentskoj službi fakulteta i na web stranicama fakulteta	23,96
preko glasila studentskih organizacija i udruga	26,73
preko javnih medija	8,53
u neformalnim razgovorima s prijateljima, kolegama viših godina studija, članovima obitelji, poznanicima koji su stručnjaci za obrazovanje	59,10
nešto drugo	68,20
	3,80

Na Slici 2 prikazan je postotak odgovora na pitanje je li Bolonjski proces unaprijedio kvalitetu studiranja. Kao što se iz slike vidi podjednak broj studenata smatra da su neke promjene dovele do djelomičnog poboljšanja uvjeta studiranja, dok drugi smatraju da je kvaliteta studiranja lošija.

Slika 2. Razina unapređenja kvalitete studiranja uzrokovana Bolonjskim procesom

Tablica 2. prikazuje što studenti druge godine misle koje su pozitivne promjene u kvaliteti studiranja uzrokovane Bolonjskim procesom. Kao najjače izražene promjene ispitani studenti navode lakše spremanje ispita uvođenjem jednosemestralnih kolegija te uvođenje kontinuiranog praćenja napredovanja u učenju. Također, u kategoriji nešto drugo studenti najčešće navode da nema pozitivnih promjena u kvaliteti studiranja.

Tablica 2. Pozitivne promjene u kvaliteti studiranja	postotak
osuvremenjeni studijski programi, usporedivi s poznatim programima u svijetu	8,29%
mogućnost zadovoljavanja osobnih interesa uvođenjem više izbornih kolegija	16,13%
boljem informiranju o ciljevima, sadržaju i obvezama u okviru pojedinih kolegija	10,71%
češćoj primjeni suvremenih pristupa u nastavi	25,23%
većoj dostupnosti nastavnika izvan nastave i boljoj komunikaciji sa studentima	16,94%
veća dostupnost različitih izvora za učenje i pripremanje ispita	10,71%
lakšem spremanju ispita uvođenjem jednosemestralnih kolegija	42,86%
uvođenjem kontinuiranog praćenja napredovanja u učenju	39,40%
učinkovitoj organizaciji nastave i ispitnih rokova	11,29%
uvođenju studentske evaluacije nastave i uporabi rezultata za planiranje poboljšanja	7,95%
nešto drugo	7,14%

Tablica 3. prikazuje mišljenje ispitanih studenata o očekivanim pozitivnim posljedicama Bolonjskog procesa. Najveći postotak ispitanih studenata druge godine smatra da će Bolonjski proces omogućiti lakše priznavanje naših diploma u inozemstvu radi nastavka studija ili zapošljavanja (43 %). Ostale posljedice Bolonjskoga procesa koje su studenti naveli u kategoriji nešto drugo jesu da će studenti imati manje znanje pri završetku studija od prethodnih generacija, da će se produžiti studiranje, a najčešći odgovor je ništa od navedenog.

Tablica 3. Posljedice Bolonjskog procesa	postotak
povećanje dostupnosti studiranja za sve koji to žele temeljem njihovih sposobnosti	9,10%
povećanje učinkovitosti studiranja	25,00%
omogućavanje lakšeg zapošljavanja nakon diplomiranja	10,83%
bolja pripremljenost diplomiranih studenata za uključivanje u posao	9,68%
olakšavanje studentske razmjene sa stranim sveučilištima	24,31%
omogućavanje lakšeg priznavanja naših diploma u inozemstvu radi nastavka studija ili zapošljavanja	42,97%
nešto drugo	7,26%

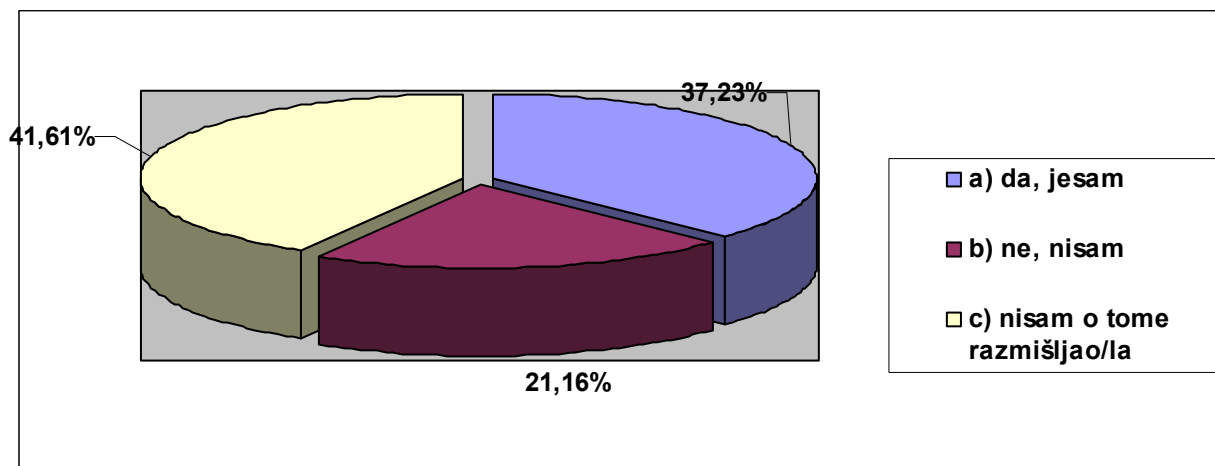
U Tablici 4 navedeni su najčešći odgovori studenata na pitanje „Što se od Vaših očekivanja vezanih uz Bolonjski proces i općenito uz unapređenje kvalitete studiranja nije za sada ispunilo?“ , dok su u Tablici 5 navedeni najčešći uzroci neispunjavanju očekivanja koja su studenti imala vezanih uz Bolonjski proces.

Tablica 4. Najčešće navedena očekivanja vezana uz Bolonjski proces koja se nisu ispunila
Nema više prakse i terenske nastave
Nema mogućnosti biranja različitih izbornih kolegija
Nisu se prilagodili programi studija potrebama Bolonjskog procesa
Preklapanje ispita
Profesori još nisu dostupni
Postoje i usmeni i pismeni ispiti
Nema rada u malim skupinama
Velik broj literature za manje kolegije
Nema informatizacije sustava
Suradnja profesorima sa studentima nije bolja
ECTS bodovi nerealno raspoređeni
Neodređeni uvjeti upisa u višu godinu
Nema kontinuiranog praćenja nastave tijekom semestra
Slaba dostupnost internetu, knjižnicama
Nema mentorskoga rada

Tablica 5. Uzrok neispunjavanju očekivanja vezanih uz Bolonjski proces
Loša organizacija fakulteta za provedbu Bolonjskog procesa
Neinformiranost profesora i studenata
Nezainteresiranost profesora za promjene
Neinformiranost studenata
Nespremnost sustava za promjenu
Nedostatak sredstava, neopremljenost učionica, infrastruktura loša
Manjak profesora
Svojevoljno provođenje bolonje
Upisivanje prevelikoga broja studenata
Prevelike razlike među sveučilištima - nema mobilnosti

Kao što se iz Slike 3 vidi tek 37,23 % ispitanih studenata druge godine je zainteresirano za boravak na stranom sveučilištu, dok većina studenata nije niti razmišljala o studiranju na stranom sveučilištu. Najveću korist od boravka na stranom sveučilištu studenti vide u stjecanju novih iskustava i znanja, usavršavanju stranog jezika, veće mogućnosti zapošljavanja te upoznavanje s drugačijim načinom obrazovanja.

Slika 3. Zainteresiranost studenata za boravak na stranom Sveučilištu

Tablica 6 prikazuje komentare, prijedloge i pitanja ispitanih studenata u vezi s provedbom Bolonjskoga procesa.

Tablica 6. Prijedlozi, komentari i pitanja

Više terenske nastave i prakse

Bolje informirati i profesore i studente

Uvesti inspekcije za kvalitetu studijske programe

Kada će se provoditi evaluacije nastave i profesora

Studentim treba jaasnije predočiti njihova prava

Što je s izvanrednim studentima?

Omogućiti studiranje na stranom jeziku

Hoćemo li dobiti mentore koji će nas pratiti u studiju?

Pravila se prilagođavaju potrebama fakulteta, ali ne i studenata

Koji su uvjeti upisa na diplomski studij?

Ukinuti bolonju ili je spovesti kako spada na svim fakultetima jednako